

Brancheforeningers informations- udveksling

Jan-Erik Svensson

1. Historik

Gorrissen Federspiel

Karakteristika

- Brancheforeninger har stor udbredelse herhjemme
  - Mere end 500 brancheforeninger
  - Laugtraditionen
- Særligt til formål at:
  - Varetage medlemmernes interesser, herunder deltage aktivt i den politiske debat
  - Holde medlemmerne orienteret
  - Bistå medlemmerne, f.eks. i retssager

2. Retskilderne

Retskilderne (uddrag)

- Konkurrencelovens § 6 og TEUF artikel 101
- Kooperationsmeddelelsen (1968)
- Kommissionens 7. beretning om konkurrencepolitikken (1978), siderne 19-21
- Retningslinjer for anvendelsen af EF-traktatens artikel 81 [TEUF artikel 101] på søtransport (2008), pkt. 38-59
  - Brancheorganisationer behandles i pkt. 59
- Konkurrenceredegørelsen 2007, kapitel 5
- Omfattende praksis

3. EU-praxis

IV/34.983, *FENEX*

- Årlige vejledende tariffer, f.eks. stigning på 5 procent for andre havneaktiviteter
- Udtalelser der indikerede en bindende virkning:
  - *”For god ordens skyld gør tarifudvalget opmærksom på, at der er tale om minimumstakster, og at FENEX's tariffer udgør en retningslinje, på grundlag af hvilken hvert enkelt medlem kan fastsætte sine individuelle speditionstakster”*
  - *”I betragtning af det opnåede resultat anbefales det indtrængende, at den ovenfor nævnte takstforhøjelse [5 procent] anvendes fuldt ud over for ordregiverne.”*

COMP/38.549, *Barème d'honoraires de l'Ordre des Architectes belges*

- Anbefaling om at fastsætte arkitektens honorar som en procentdel af byggeriets værdi

Avertissement :

Etant donné que tant le Conseil de la Concurrence que la Cour Européenne de Justice semblent montrer un intérêt particulier pour les barèmes établis par les professions libérales réglementées, en ce qui concerne leur compatibilité avec les règles de la concurrence, *il y a lieu, dans le contexte actuel, de considérer le présent barème comme indicatif.*

<i>Montant de la dépense totale, réelle ou présumée, calculé par tranches successives</i>	<i>1ère tranche</i> de 0 à 160.000 €	<i>2e tranche</i> de 160.000 à 550.000 €	<i>3e tranche</i> de 550.000 à 1.400.000 €	<i>4e tranche</i> de 1.400.000 à 5.550.000 €	<i>5e tranche</i> de 5.550.000 à 16.600.000€	<i>6e tranche</i> au-delà
1ère Catégorie ⁽¹⁾						
Avant-projet	1,20	1,10	1,00	0,90	0,90	0,80
Projet pour exécution	1,80	1,65	1,50	1,35	1,35	1,20
Cahier des charges	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,40
Détails d'exécution	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,40

4. Dansk praksis

Afgørelserne

- Østre Landsrets dom af 3. september 2009, *Danske Busvognmænd*
- Østre Landsrets dom af 24. september 2009, *Dansk Juletræsdyrkerforening*
- Konkurrenceankenævnets kendelse af 26. november 2009, *International Transport Danmark*
- Konkurrenceankenævnets kendelse af 30. november 2009, *Dansk Transport og Logistik*

Aftalebegrebet

- En brancheorganisations handling udgør **meget let** en aftale eller en aftale, vedtagelse eller samordnet praksis.
- *”En organisationsvedtagelse om til brug for medlemsvirksomhederne at udsende hjælpemidler til, herunder information af betydning for, deres prisfastsættelse er således omfattet af [§ 6] i samme omfang, **som en aftale med det samme indhold** mellem de samme virksomheder ville være det.”*
- *”Det er [...] ikke en betingelse [...] at virksomhederne **skal være forpligtede** til at anvende den udsendte information til ensartet prisfastsættelse, eller at **sådan prisfastsættelse som følge af den udsendte information skal være dokumenteret**”*

Eksempler

- Vedtægter
- Generalforsamlingsbeslutninger
- Pressemeddelelser
- Statistiske oplysninger (bearbejdede?)
- Prognoser
- Forhåndsudfyldt kalkulationsværktøj

Til formål

- Et informationstiltag kan have et konkurrencebegrænsende formål
- Kræver, at tiltaget efter sin karakter i den **givne markedsmæssige sammenhæng objektivt set** rummer et **sådant potentiale** af konkurrenceskadelige virkninger, at det til imødegåelse heraf ikke er nødvendigt at bevise en faktisk indtrådt skade
- Der skal være tilstrækkeligt bevis

Opfordring: Tilladt (*DTL*)

FORSIDE » NYHEDER & MEDDELELSER » DTL-NYT arkiv » DTL-NYT 2004

2004

SØG:

24-09-04 Dieselloolieprisen løber igen i vejret

Dieselloolieprisen er i dag steget til det højeste niveau siden begyndelsen af 2003. Prisen pr. liter excl. moms er pr. i dag steget med 15 øre til en pris på 6,30 kr.

Derfor skal der igen mindes om at få denne ekstraomkostning indlagt i transportpriserne.

Aktuelt olietilægsskema kan ses på DTLs hjemmeside www.dtl-dk.dk under "Meddelelser".

 » [Print](#)

- ▶ DTL Presseklip
- ▶ DTL Webnyheder
- ▶ DTL Nyhedsbrevet
- ▶ DTL Magasinet
- ▶ DTL FILM
- ▶ DTL Magasinet arkiv
- ▶ DTL-NYT arkiv
  - DTL-NYT 2007
  - DTL-NYT 2006
  - DTL-NYT 2005
  - DTL-NYT 2004
  - DTL-NYT 2003
  - DTL-NYT 2002
  - DTL-NYT 2001
  - DTL-NYT 2000

Opfordring: Forbudt (*DTL*)

ORGANISATION · NYHEDER & MEDDELELSER · BREVE OG ANALYSER · MEDLEMSKAB AF DTL · ARBEJDSGIVERFORENING

FORSIDE » NYHEDER & MEDDELELSER » DTL Webnyheder » 2002.

2002

SØG:

03-09-02 Forsikringstillæg på lastbiltransport

DTL anbefaler, at transportørerne indfører et forsikringstillæg på 1,3 procent som følge af de lovbe-stemte forhøjelser af personerstigninger.

Af DTLs omkostningsindeks for lastbilkørsel for perioden 2. kvartal 2001 – 2. kvartal 2002 fremgår særskilt, at forsikringsomkostningerne stiger fra indeks 117,5 pr. 2. kvartal 2002 til 141,0 pr. 1. juli 2002 som følge af lovændringen på personerstigningsforsikringer. Det svarer til en stigning på 20 procent.

Forsikringsstigningen er i sagens natur ikke indregnet i Danmarks Statistiks indeks for lastbilkørsel for 2. kvartal 2002, da stigningen jo falder i 3. kvartal (1. juli).

DTL skønner dog, at stigningen vil slå igennem med ca. 1,3 procent i Danmarks Statistiks indeks for lastbilkørsel for 3. kvartal 2002, der offentliggøres i begyndelsen af november 2002.

Gorrissen Federspiel

▶DTL Presseklip

▶DTL Webnyheder

2008

2007

2006

2005

2004

2003

2002

2001

29-08-2008

Børnekampagne midt i København

29-08-2008

Børnekampagne midt i København

▶DTL Nyhedsbrevet

▶DTL Magasinet

▶DTL FILM

Opfordring: Forbudt (*Norges Turbileierforbund*)

"Vi ønsker med denne artikkelen fra forbundets side å sette fingeren på at vi må stå sammen for å oppnå levelige vilkår i vår bransje.

[...]

Burde ikke vår bransje i hvert fall kunne operere med en driftmargin på 20%? I så fall burde ingen ta på seg oppdrag med en dagspris på under 4500,- eks mva. Selv det er kanskje for lavt. For å oppnå en tilfredsstillende resultatgrad med tanke på fornyelse av materiell og en fornuftig inntekt for eieren burde resultatgraden snarere ligge på 30 %. Tar vi da utgangspunkt i en MIKI-tur burde dagsprisene ligge på 4875,- +,mva. I tillegg burde selvfølgelig kunden betale for våre direkte utlegg til bom, - ferge, - og lufthavnavgifter.

[...]

Alle busser registrert etter 2000 skal ha slikt [sikkerhetsbelter]⁶ installert. Klarer vi å heve prisene for denne gruppen er vi i hvert fall et stykke på vei."

Opfordring: Forbudt (*Juletræsdyrkerforeningen*)

I "Korte Meddelelser" fra maj 2003 nr. 166, hvori der henvises til tidligere offentliggjort priser, angives, at foreningen har en forventning om, at priserne for de små træer burde kunne bære en prisstigning, medens det udtales, at det forventes, at sidste års priser vil danne basis for prisen for øvrige højdeklasser. Herefter angives en gennemsnitlig kostpris på 55 kr. med oplysning om, at alle træer burde kunne handles i spændet 35 - 75 kr./træ.

Opfordring: Forbudt (*Danske Busvognmænd*)

Med de små marginaler, vi arbejder med i busbranchen kan et olietillæg på 4% betyde både 40 og 50 % mere på bundlinien, når året er omme. Tænk så på, at det er nu, kunderne har forståelse for et olietillæg. Alle er opmærksomme på olieprisernes himmelflugt.

Derfor er det vigtigt at stå sammen og sikre, at fra 1. oktober køres der ikke buskørsel uden, at der betales et olietillæg på 4 %. Stå nu sammen!!!

Opfordring: Forbudt (*DSK*)

"Uanset travlheden op til nytår og f.eks. problemerne omkring fyrværkerisalget, vil vi her og nu forberede dig til 1. januar 2005, hvor de nye Dankort-regler træder i kraft.

Det er vigtigt, at du fra den 1. januar hos kunderne opkræver det bankgebyr, som dit pengeinstitut pålægger dig fra denne dato. Kravet for at kunne opkræve bankgebyret er, at du skiltes tydeligt hermed over for kunderne.

Vi har derfor udarbejdet et klistermærke, som du kan sætte på terminalen, så det tydeligt fremgår, at der opkræves et bankgebyr. Vi vedlægger 10 stk. klistermærker samt et notat, der beskriver de nye Dankortregler pr. 1. januar 2005.

I skrivende stund er det stadig vor vurdering, at både COOP's butikker og Dansk Supermarked-kæderne også vil opkræve et bank-gebyr på 50 øre. Skulle vi pludselig høre andet, vil vi straks informere herom i NYT fra DSK."

Standardkontrakt: Forbudt (*ITD*)

For ventetid, der ikke skyldes fejl eller forsømmelser fra transportørens side betales i henholdt til ITD's til enhver tid offentliggjorte ventetidssatser p.t. kr. 360,00 pr. påbegyndt time indtil 10 timer og når ventetiden overstiger 10 timer p.t. kr. 3.600,00 pr. påbegyndt døgn.

Standardkontrakt: Tilladt (*AB 92 & ABT 93*)

AB 92

Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomheder

A. Aftalegrundlaget

Almindelige bestemmelser

§ 1. Almindelige betingelser finder anvendelse på aftaler om arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Ved leverancer skal »bygherren« forstås som køberen og »entreprenøren« som sælgeren. Ved underentrepriseforhold skal »bygherren« forstås som hovedentreprenøren og »entreprenøren« som underentreprenøren.

Stk. 3. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

Stk. 4. Medmindre andet er angivet, indbefatter beløbsangivelser ikke merværdiafgift (moms).

Stk. 5. Hvis ikke andet er bestemt, forstås ved arbejdsdage alle mandage til og med fredage, der ikke er helligdage.

Gorrissen Federspiel

at tilbud udfærdiges med rimelig specifikation af tilbudssummen på dertil leverede tilbudslister.

Stk. 7. Skal tilbudet eller dele heraf afgives som enhedspriser, skal bygherren angive, hvilken vægt der ved vurderingen af tilbudets samlede størrelse vil blive tillagt de enkelte enhedspriser.

Entreprenørens tilbud

§ 3. Når flere i forening giver tilbud, er dette bindende een for alle og alle for een.

Stk. 2. Hvis et arbejde er udbudt således, at der foruden en pris på arbejdet som helhed skal angives priser på dele af arbejdet, kan priserne på de enkelte dele kun betragtes som selvstændigt tilbud, hvis dette udtrykkeligt er foreskrevet i udbudsmaterialet eller tilkendegivet ved tilbudet.

Stk. 3. Hvis tilbud foruden en samlet sum skal

Statistik: Tilladt (*DTL*)

Omkostningsindeks for lastbilkørsel: 1. kvartal 1997 = indeks 100

OMKOSTNINGSART	KVARTAL:					
	2. kvartal 2004	3. kvartal 2004	4. kvartal 2004	1. kvartal 2005	2. kvartal 2005	
1. Faste køretøjsomkostninger:						
1.1 Anskaffelsespris lastbil	115,1	115,1	115,6	117,8	118,1	
1.2 Rentesats	80,5	78,9	78,9	78,9	78,9	
1.3 Forsikringer, drift	150,9	150,9	150,9	156,0	156,0	
1.4 Vægt- og vejbenyttelsesafgift	113,4	113,4	113,4	113,4	113,4	
2. Kapacitetsomkostninger:						
2.1 Administrative lønomkostninger	132,3	134,4	129,0	130,2	132,8	
2.2 Lokaleleje, kontor, garage mv.	121,9	121,9	121,9	125,1	125,2	
2.3 Reklamer og annoncer	121,5	122,2	122,9	123,2	125,1	
2.4 Revisor, advokat, konsulent	121,5	122,2	122,9	123,2	125,1	
2.5 Kontormask., kontorart., tryksager	114,5	115,2	114,8	114,6	114,7	
2.6 Forsikringer, andre	121,7	121,7	121,7	123,7	123,7	
2.7 Telefon og porto	84,2	84,3	83,5	83,4	83,7	
2.8 Diverse	118,2	117,1	117,8	118,7	120,0	
3. Variable kørselsomkostninger:						
3.1 Brændstofpris	131,3	144,8	140,0	151,5	160,0	
3.2 Motorolie og smøremidler	116,4	116,4	116,4	119,7	119,7	

Prognose: Forbudt (*DTL*)

Resultatet af omkostningsudviklingen for kørsel med lastbil for år 2006 samt prognose for 2007:			
<i>(ændring i transportomkostning)</i>			
<i>Faste køretøjsomkostninger:</i>	<i>Prognose for 2006</i>	<i>Resultat for 2006</i>	<i>Prognose for 2007</i>
<u>Anskaffelsespris lastbil:</u> 2006 - prisen på lastbiler og påhængsvogne steg i 2006 med 1,4 pct., hvilket var en lidt mindre stigning end tidligere år. 2007 - i 2007 forventes en stigning på ca. 3,0 pct., hvori indgår prisstigning på de nye EURO4 og EURO5 biler.	0,4 pct.	0,2 pct.	0,4 pct.
<u>Rentesats:</u> 2006 - rentesatsen startede med et lille fald, men er så steget gennem resten af året, som forventet i henhold til Finansministeriets prognose for 2006. 2007 - forventningen til 2007 er i henhold til Finansministeriets prognose igen en mindre rentestigning.	0,4 pct.	0,4 pct.	0,4 pct.

Kalkulationsprogram: Tilladt (*DTL*)

Dansk Transport og Logistik Stamkalkulation

Bilag 1

Indtast i de grå felter (alle beløb ekskl. moms)

Materielbetegnelse:	Stykgodsbil 17,5 tons totalvægt				Ændring i procent
Dato:	Kvartal 2003		Kvartal 2004		
Faste bilomkostninger:	Beregninger	Indtast indeks	Indtast indeks	Beregninger	
Anskaffelsespris i kr.	666.124	111,2	113,6	680.501	2,2%
Levetid i hele år	8,0				
Scrapværdi i % af anskaff. pris	5,0%	33.306		34.025	2,2%
Rentesats i pct.	11,5%	100,2	82,2	9,4%	-18,0%
Antal udnyttede døgn pr. år	240				
Antal udnyttede timer pr. døgn	8,0				
Årligt kørt kilometer	80.000				
Heraf ikke fakturerbare km.	5.000				
Gnsn. renter/afskrivning pr. år		119.319		114.514	-4,0%
Forsikringer pr. år, drift	34.813	145,8	150,9	36.031	3,5%
Vægt- og vejbenyttelsesafgift	8.964	113,4	113,4	8.964	0,0%
Faste bilomkostninger i alt:		163.096		159.509	-2,2%
Overskud i pct. af omsætning	15%			15%	
Nøgletal, salgsenheder:		Kr.		Kr.	
Faste omkostninger pr. time		133,19		132,22	-0,7%
Faste omkostninger pr. døgn		1.065,50		1.057,73	-0,7%
Var. bilomk. pr. time		103,11		100,83	-2,2%
Var. bilomk. pr. km.		2,64		2,58	-2,2%
Chaufførløn pr. time		145,93		151,04	3,5%
Chaufførløn pr. km		3,74		3,63	-2,9%

Kalkulationsprogram: Tilladt (DTL)

Indkøbspriser & lønninger

Indkøbspriser & lønninger	Udarbejdet af:		
For bil nummer:			
Materialer :	Indkøbspris (excl moms) :		
Input til beregningerne: ☐ Alt data indtæres manuelt ☒ Regnearket DTL-kalk benyttes som input til beregningerne			
<i>Input fra DTL-kalk</i>			
Faste bilomkostninger		Lønninger :	Lønsatser inkl. tillæg
Genanskaffelsespris for bilen	805.411 kr.	Chaufførløn	0 kr/time
Intern rentesats	9% pr. år	Overtidssats 1	0 kr/time
Scrapværdi i % af anskaffelsespris	5% pr. år	Overtidssats 2	0 kr/time
Vægt- og vejbenyttelsesafgift	14.495 kr.	Indirekte lønomkostninger i pct.	33,10%
Forsikringer pr. år - drift	26.122 kr.		
Variable bilomkostninger		Inkl. Indirekte lønomkostninger	
Skader og selvrisiko pr. år	10000 kr/år		0 kr/time
Øvrige variable bilomkostninger	0 kr/år		0 kr/time
Pris dieselolie	3,65 kr/l		0 kr/time

Kalkulationsprogram: Forbudt (ITD)

transIT - Kalkulationsprogram for international kørsel
(kan omdebes)

Navn: _____

Trukne enhed: Settevogn, køl

Vej >> Oversigt over de totale omkostninger på årsbasis
 Ys >> Omkostningsoversigt pr.km/time
 Ys >> Totale omkostninger pr. km/time
 - ved varierende antal km samt arbejdstimer pr. år
 Ve >> Oversigt over lønomkostninger

Guide beregn omkostninger

= Beregningerne vil blive baseret på nedenstående data.
 Du kan i tekstfelterne angive dine egne data, som så vil indgå i beregningerne.
 NB. Standardværdierne opdateres kvartalsvist.

I. TRÆKKENDE ENHED
Chaufføroplysninger

Kørte timer p.a. (alm. lønsats)	5210	timer
Kørte timer p.a. (kortturssats)	330	timer
Antal kørte km pr. år	160000	km p.a.
Antal weekendtimer pr. år	390	timer
Antal udedøgn pr. år	200	døgn
Eurozone	-- --	tk

Trin 2:
 Medlemmet skal udfylde modellen. Modellen er fra start udfyldt med ITD's standardværdier, så medlemmet aktivt skal slette værdierne for at indtaste egne værdier. Øverst i modellen skal medlemmet vælge den ønskede beregning.

Retsstillingen i dag

- Der er hurtigt tale om en aftale, **vedtagelse** eller samordnet praksis
- En brancheforenings informationsudveksling kan have til **formål** at begrænse konkurrencen
- Konkurrencemyndighedernes bevisbyrde er **ikke helt let** hvis de forfølger en formålskrænkelse
- Brancheforeningerne skal fortsat udvise **stor agtpågivenhed** i forhold til deres informationsudveksling

Konkret vurdering

- Markedskoncentration
- Homogene produkter
- Symmetriske virksomheder
- Hjælp til selvhjælp
- Individuelt og differentieret resultat

Gorrissen Federspiel
H.C. Andersens Boulevard 12
1553 København V
Tel: 33 41 41 41
www.gorrissenfederspiel.com

Partner Jan-Erik Svensson
Tel.: 33 41 42 22 – Mob.: 40 54 10 70
jes@gorrissenfederspiel.com